

Tasca 2.3. A quins problemes s'enfronta l'agricultura?

Llegeix les notícies i respon el qüestionari. Si tens dubtes, pots consultar les diapositives 6, 7 i 8 de la [presentació](#)

LA NAIMA

La Naima no suporta l'olor dels maduixots, li recorda les terribles condicions de treball a canvi d'un sou miserable. L'olor la persegueix enganxada a la roba. La sent a les mans fins i tot després de rentar-se amb sabó i fregar amb un fregall sota les ungles...

La Naima té 15 anys i és una de les prop de vint mil treballadores marroquines que treballen en la **indústria del maduixot** en condicions lamentables. Es tracta d'una indústria milionària que conrea finques molt extenses, que els darrers anys han multiplicat la producció al Marroc per exportar al voltant de cent mil tones anuals, sobretot a la Unió

Europea. Utilitzen **fertilitzants inorgànics i pesticides** per a les plagues, l'objectiu es treure el màxim rendiment de l'explotació.

La majoria de les empreses que inverteixen al Marroc són estrangeres, busquen mà d'obra barata per reduir costos estalviant en els salaris dels treballadors. La majoria de les treballadores tenen entre 13 i 25 anys, i a les 10 o 12 hores de feina als camps i a les fàbriques, dretes, sense poder parlar entre elles, sotmeses a pressió i als crits dels capatassos i als assetjaments sexuals, s'hi ha d'afegir una o dues hores de trasllat diàries...

FONT: Pablo Tosco / Diari Ara

MAPA CONCEPTUAL 1

- La Naima és un latifundi o un minifundi? és agricultura extensiva o intensiva?
- Quin tipus d'agricultura representa l'explotació agrícola on treballa? per què?
- Com són les condicions laborals amb les que treballa la Naima?
- Explica amb les teves paraules quins impactes genera aquest tipus d'agricultura en el medi ambient:

ACTIVITAT 3. ELS PROBLEMES DEL SECTOR SECUNDARI

Tasca 3.1. Quins són les principals activitats econòmiques del sector secundari?

Llegeix el següent text, subratlla les idees principals i respon les qüestions a continuació:

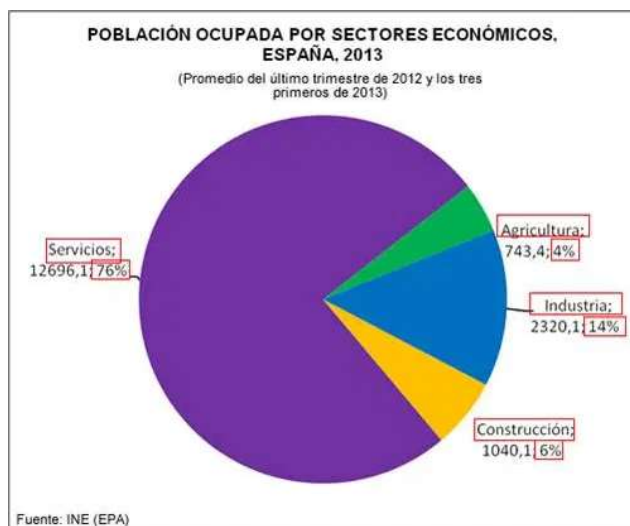
El sector secundari avui

Si el sector primari és el més important perquè aglutina les activitats amb les quals s'extreuen els recursos naturals com els aliments, fusta, aigua, energia, minerals, etc. que necessitem per sobreviure o per poder produir béns materials, el sector secundari és un **sector estratègic**.

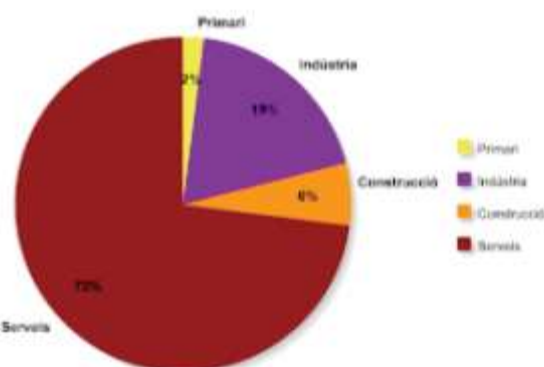
Aquest sector agrupa les activitats que **transformen** recursos naturals o altres matèries primeres per crear, ensamblar o instal·lar **productes materials** ja siguin objectes, mobles, dispositius electrònics, edificis, vies de comunicació, instal·lacions de calefacció, etc. per posar alguns exemples.

Les seves activitats principals són: la **producció d'energia**, la **indústria de béns d'equip** per a empreses (maquinària, materials, etc.), la indústria de **béns de consum** (productes que es venen en gran quantitat als consumidors, per exemple: cotxes, ordinadors, mòbils, hamburgueses), la indústria **tèxtil**, la **química** la **construcció** i l'**artesania**.

De totes aquestes activitats, la més important és la **indústria**, però aquesta no té la mateixa presència o importància a tots els països del món o territoris d'un país. Per exemple, mentre a Catalunya la indústria dóna feina al 19% de la població ocupada o que treballa, en el conjunt d'Espanya no arriba al 14%.

Població ocupada per sectors a Catalunya

Aquestes **desigualtats territorials** són a raó a que la indústria es **localitza** allà on els empresaris veuen **oportunitats o facilitats** com:

1. **Bones comunicacions** per carretera, ferrocarril o ports per distribuir ràpidament els productes i rebre les matèries primeres.
2. La **proximitat al mercat** de consumidors, si es gran garanteix vendre el producte
3. La **disponibilitat de mà d'obra** (treballadors/es) barata si el producte és simple, o de mà d'obra qualificada si el producte requereix alta tecnologia, estarà a prop de grans nuclis de població.
4. La **proximitat a altres empreses** amb les que poden intercanviar productes o serveis o compartir infraestructures o vies de comunicació que els governs construiran si hi ha un nombre suficient de fàbriques en el mateix lloc. També la proximitat a **universitats** ofereix oportunitat d'**innovació**.
5. El **preu del sòl**, és a dir, el que costa la nau industrial, la superfície que ocupa...

Malgrat la importància estratègica de la indústria aquesta no deixa de tenir **problemes** com qualsevol activitat humana, actualment la gran diferència en les condicions laborals i de vida al món permet l'existència d'una gran concentració a països en vies de desenvolupament, mentre els països desenvolupats com els EUA, la Unió Europea, Japó o Austràlia, perden indústria.

a) Indica les activitats del sector secundari que representen les imatges a continuació:

1.

2.

3.

4.

5.

6.

7.

Tasca 3.2. A quins problemes s'enfronta la indústria actualment?

Mira el següent reportatge [Para la Industria es más fácil producir fuera de España](#) i respon les preguntes del qüestionari:

- a) Què ha passat amb les fàbriques que el reporter coneixia quan treballava allà?
- b) Defineix el procés de **desindustrialització**. Si no saps, busca la definició a Internet i explica-ho amb les teves paraules.
- c) Quin percentatge de l'economia depenia de la indústria abans? i ara?

15. COMPOSICIÓ DEL PIB PER SECTORS

	Primari	Secundari	Terciari
Països desenvolupats			
EUA	1,1 %	19,2 %	79,7 %
Japó	1,1 %	26,3 %	72,5 %
Alemanya	0,8 %	28,0 %	71,2 %
BRICS			
Brasil	5,2 %	26,3 %	68,5 %
Rússia	3,9 %	36,0 %	60,1 %
Índia	17,4 %	26,1 %	56,5 %
Xina	10,1 %	45,3 %	44,6 %
Sud-àfrica	2,6 %	29,3 %	68,1 %
Altres potències			
Mèxic	4,1 %	34,2 %	61,8 %
Pakistan	20,1 %	25,5 %	54,4 %
Singapur	0 %	26,8 %	73,2 %

- d) Com és el aquest percentatge segons els països de la taula de dades a la dreta?
- e) Observa els següents documents. Per què les empreses tanquen les fàbriques als països desenvolupats i les porten als països en vies de desenvolupament?

Document 1. Comparació de les condicions laborals a la indústria tèxtil

Països en Vies de Desenvolupament	Condicions laborals a Espanya
• Salaris inferiors als 100 € al mes • una gran diferencia entre el salari mínim legal y el salari digne mínim estimat • tallers clandestins subcontractats per les multinacionals on es dona • el treball infantil • Condicions laborals superiors a les 16 hores al dia	• Salari mínim legal 950€ al mes (des de 2019) • Inspeccions del ministeri de treball si els treballadors ho demanen • Dret a vaga dels treballadors • treballadors s'organitzen en sindicats per defensar els seus drets • Indemnització de 12, 20 o 33 dies per any treballat

ACTIVITAT 4. LA IMPORTÀNCIA DEL SECTOR TERCIARI

Tasca 4.1. Quines són les activitats del sector terciari o serveis?

Llegeix el següent text i respon a les preguntes:

La importància dels serveis

Reben el nom de **serveis** les activitats que no produeixen béns materials i que estan destinades a atendre les necessitats de les persones o de les empreses: sanitat, educació, finances, comerç, turisme, transports...

El **sector de serveis**, o **sector terciari**, ha agafat cada vegada més importància des del segle XX, tant pel volum econòmic com per la quantitat de treballadors que ocupa (1). De fet, som davant d'una terciarització de l'economia i de l'ocupació.

Però la situació varia segons el grau de desenvolupament: com més desenvolupament, més importància del sector de serveis (2). Hi ha diferents causes que originen aquest fet:

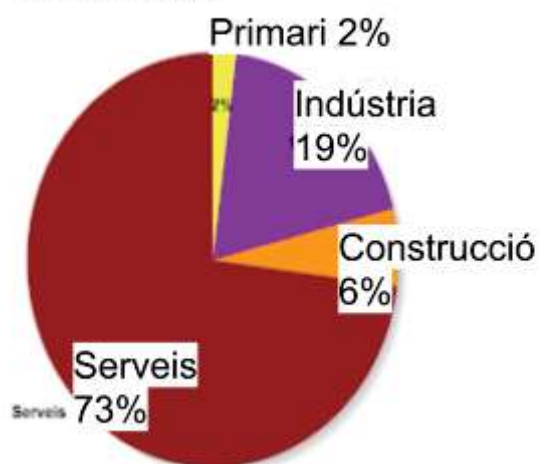
- L'augment del poder adquisitiu i del temps lliure fa que les famílies gastin més en serveis financers, culturals, d'oci, etc.
- Per aconseguir més competitivitat, les empreses investiguen contínuament per millorar en qualitat, rendibilitat, comercialització, transport, distribució..., fet que comporta el desenvolupament de molts serveis adreçats a les empreses.
- L'augment dels serveis que duen a terme les administracions públiques per aconseguir l'estat del benestar: sanitat, educació, assistència social, etc.

Tipus de serveis

Els serveis es poden classificar en dos grans grups:

- **Serveis públics.** Els finança l'estat amb els diners que recapta dels impostos. Tenen com a finalitats organitzar el funcionament de la societat (administració, seguretat) i satisfer les necessitats bàsiques de la població (sanitat, educació, justícia...), encara que no se n'obtinguin beneficis.
- **Serveis privats.** Els ofereixen empreses privades o persones particulars i els paguen les persones que els consumeixen. La finalitat principal és obtenir-ne un benefici econòmic. Poden ser molt diversos: comerç, transport, financer, gestoria, sanitat, educació, disseny, enginyeria, telecomunicacions, teatres, centres esportius, etc. (3).

Població ocupada per sectors a Catalunya

a) Que són els serveis? a quanta població dona feina a Catalunya?

b) En què consisteix la terciarització de l'economia? quines són les seves causes?

c) Quina relació diries que existeix entre terciarització i desindustrialització?

d) Quines són les dues diferències bàsiques entre serveis els públics i privats?

Tasca 4.2. Com és el comerç al nostre territori?

Llegeix el següent text i respon a les preguntes:

El comerç a Espanya

L'activitat comercial és una de les més importants en l'economia espanyola, tant per la **contribució al PIB (22,6 %)** com pel nombre de treballadors que ocupa, gairebé 3 milions de persones, quantitat que representa el 16 % de la **població activa** del país.

La meitat del volum de negoci comercial el generen tres comunitats: Madrid (22,5 %), Catalunya (19,3 %) i Andalusia (12,8 %).

Comerç interior

El comerç interior espanyol és **fort i propi d'un país desenvolupat** i això és degut a les següents raons:

1. Té una densa **xarxa de transports** d'autovies, carreteres, ferrocarrils i ports que permet distribuir, comprar i vendre productes amb rapidesa.
2. Té **nombrosos canals de distribució**, és a dir, mercats, grans superfícies comercials com supermercats o centres comercials, i un gran volum de petits comerços
3. Espanya té 47 milions d'habitants, on el 80% viu a ciutats, dit d'una altra manera, **les nombroses ciutats atrauen els comerços** perquè és allà on estan la majoria de consumidors.
4. El **poder adquisitiu de la població**, és a dir, la capacitat per comprar productes o serveis que permet un salari.

El comerç exterior a Espanya

PAIS	2009	2010
França	5.146	8.399
Alemanya	-12.343	-8.486
Portugal	7.203	8.038
Itàlia	-1.947	-398
Regne Unit	237	709
Estats Units	-2.704	-2.834
Països Baixos	-4.181	-4.890
Bèlgica	-1.121	-764
Turquia	-35	687
Polònia	82	-261
Xina	-12.464	-16.219
Brasil	-912	-803
Algèria	-1.696	-2.514
Rússia	-3.110	-4.131
Reste de països	-18.503	40.701
Total	-50.183	-52.283

21. PRINCIPALS SOCIS COMERCIALS D'ESPANYA

- a) Quin percentatge de la riquesa espanyola genera el subsector del comerç?
- b) Quina aportació al volum de negoci espanyol fa el comerç català? Quina posició ocupa?
- c) Compara els mapes. Com creus que serà el **comerç interior** de Catalunya i el de Guinea Equatorial després del que has llegit al text?

- d) Observa la taula de dades del comerç exterior a Espanya. La seva balança comercial és positiva o negativa? què vol dir això? quins són els cinc principals socis comercials?

Tasca 4.3. Perquè el turisme és tan important per la societat i el medi ambient?

Llegeix el següent text i respon a les preguntes:

L'impacte del turisme

Les activitats turístiques generen un gran moviment de persones entre diferents països i regions de tot el món. Actualment, en només unes hores d'avió es pot arribar al racó més recòndit del planeta. És evident que una activitat d'aquesta magnitud té uns impactes sobre els territoris on es desenvolupa amb més intensitat. Aquests impactes o conseqüències poden ser positius o negatius.

Impactes econòmics

L'impacte del turisme en l'economia dels països receptors sol ser molt positiu. En primer lloc, genera molts **ingressos** i contribueix a crear **llocs de treball**. A més, dinamitza altres sectors econòmics, com ara el comerç, els transports, la restauració, l'hoteleria i la construcció. [Fonts 26 i 27] Com a aspectes negatius, cal destacar que afavoreix l'**especulació del sòl**, pot provocar **desequilibris territorials** i és una activitat sensible a les **fluctuacions de l'economia**.

Impactes socials i culturals

L'activitat turística afavoreix el coneixement d'altres territoris i el contacte amb societats i costums diferents. Sovint influeix positivament en la recuperació i la **conservació del patrimoni històric i artístic** dels llocs visitats, tot i que un excés de visitants pot fer que se superi el llinar de benestar de la població resident. [Fonts 28 i 29]

Impactes ambientals

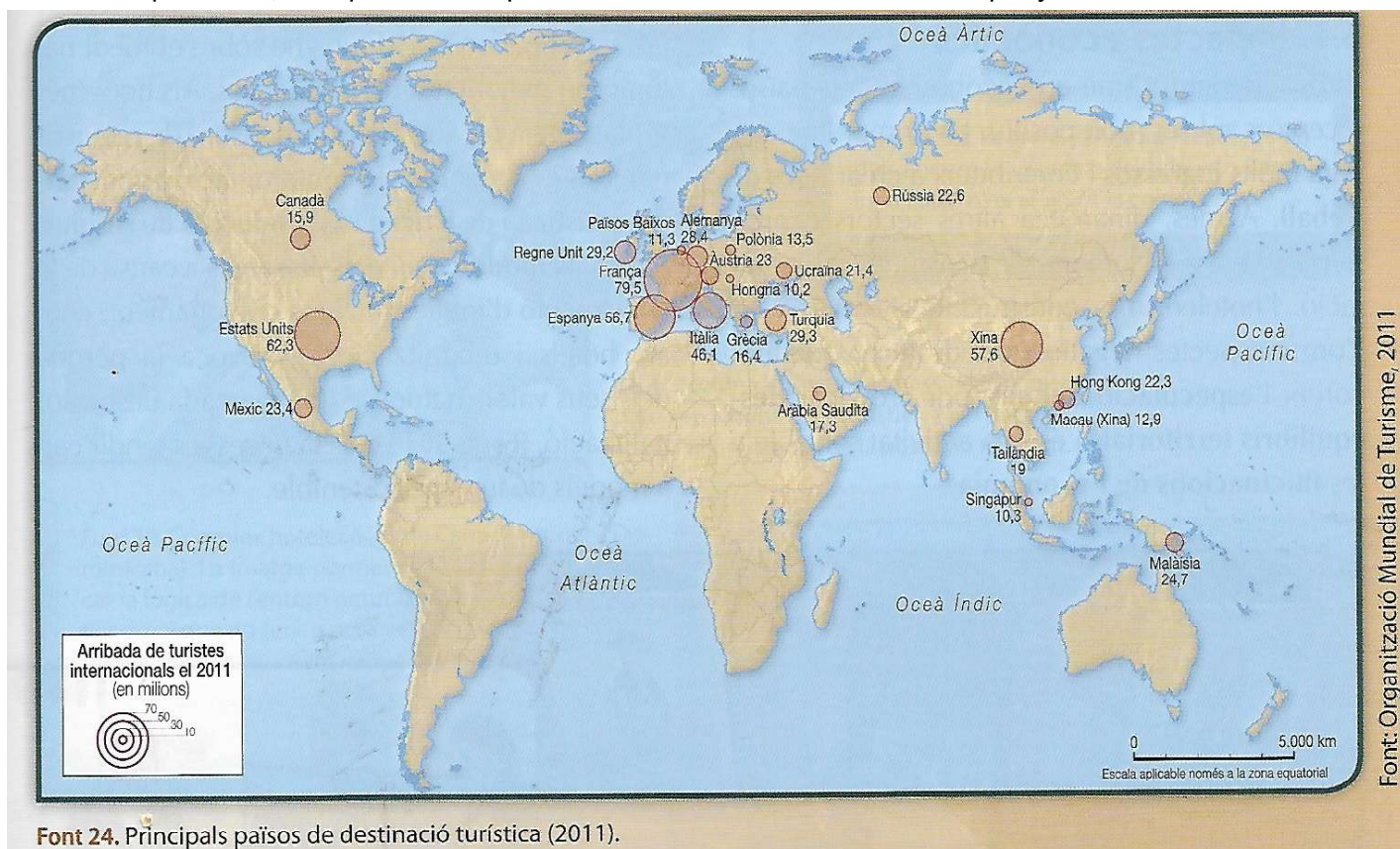
Les conseqüències del turisme sobre el medi natural són majoritàriament negatives. Als llocs més visitats hi ha un augment del consum de recursos naturals i s'accentuen la **contaminació atmosfèrica, acústica i de l'aigua** i la **producció de residus**. A més, la **modificació dels paisatges** a causa de la construcció d'infraestructures d'allotjament, com ara hotels i urbanitzacions, provoca la pèrdua dels seus valors naturals i una marcada despersonalització. [Fonts 30 i 31] Es fa necessari tendir cap a models de turisme sostenible.

a) Quins aspectes positius (beneficis) i negatius (perjudicis) aporta el turisme?

Aspectes positius:

Aspectes negatius:

- b) Enumera les cinc destinacions turístiques més importants del món segons el següent mapa. d'importància, i després indica quants milions de turistes va acollir Espanya el 2011.

Font 24. Principals països de destinació turística (2011).